

A Szepesség történelme

2016. március 30.
Határtalanul program 7. évfolyam
Kedvcsináló

Szepesség a térképen

Hegyek karéjában

Petőfi Sándor: Úti jegyzetek, 1845.

- ▶ „AZONBAN SZERENCSEMRE MÁSNAP REGGEL KORÁN INDULTUNK; OTT FEKÜDT MÉG A TÁTRA EGÉSZ POMPÁJÁBAN, MINT VALAMI ALVÓ SZÉPLEÁNY, KI ÁLMÁBAN LEHÁNYTA TAKARÓJÁT, MELY BÁJAIT LEPLEZTE. GYÖNYÖRITTASAN SZEMLÉLTEM EGY DARABIG... MERT AZTÁN FÖLRIADT – TÁN A KOCSIZÖRGÉSRE – S MINTEGY ELSZÉGYENÜLVE BURKOLTA MAGÁT KÖD-PAPLANÁBA... A TÁTRA... A SZÉPLEÁNY.”

Erdőispánság – Árpádkor

III. Béla betelepíti a cipszereket

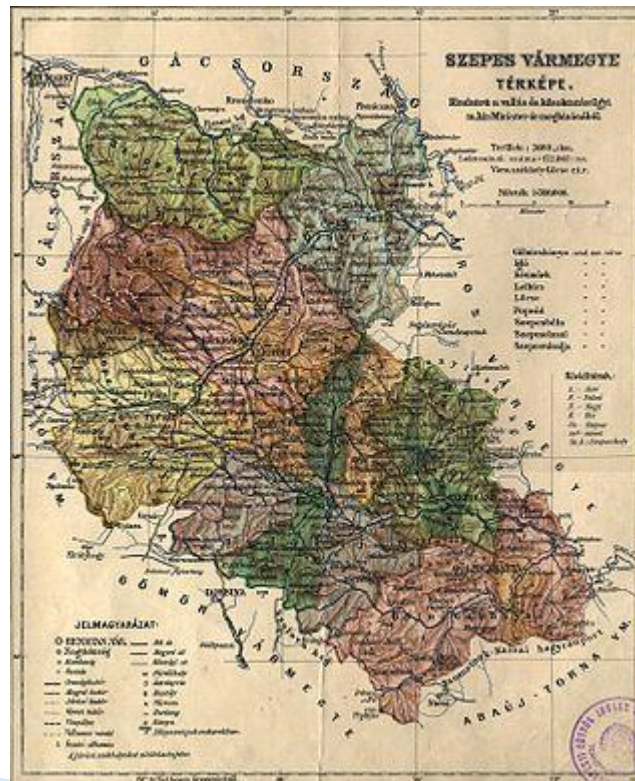
A szász városok

A szepesi szászok 1248-ban Csütörtökhelyen Iórcsei székhellyel megalapították a 24 legjelentősebb város közösségéből álló Szepesi Szász tartományt (Provincia Saxonum de Scepus), melynek élén a Landgraf állt.

Zsigmond furcsa döntése

1412-ben Zsigmond király a 16 legjelentősebb szepesi várost elzálogosította Lengyelországnak. Ezeket a városokat /Poprád, Szepesszombat, Szepesváralja, Lubló/ 88.800.- Ft-ért bérbe adta sógorának, II. Ulászló lengyel királynak. /1772-ig maradt/

Krúdy Gyula: TIZENHAT VÁROS TIZENHAT LEÁNYA

- ▶ Magától a királytól hallottam Budán jártomban. Őfelsége azt kérdezte tőlem, hogy mit szólnának hozzá a kézsmárkiak, ha egy darabig más király parancsolna nekik, ha más szedné az adót?
- ▶ És te mit feleltél? – kérdezte egy mély hang, a Fabricius hangja, és a takács megsimogatta hosszú szőke szakállát.
- ▶ Én azt feleltem, hogy van jó dolga a királynak, legjobb adófizető városát, a kincses Kézsmárkot elveszíteni? A felséges úr pedig erre azt felelte, hogy hiszen nem örökre akar túladni Kézsmárkon, csak bizonyos időre, amíg pénzhez jut, és visszaválthatja kedves városát. Biztosított arról, hogy nagyon szereti a kézsmárkiakat, és nektek királyi üdvözlét küldi.
- ▶ Szóval elszakadunk a magyar koronától, édes hazánktól, amelyért annyit véreztünk? – szólalt meg az ünnepélyes csendben Fabricius, a takács. – De nem baj az, polgárok! A korona nem akarja, hogy Kézsmárk továbbra is drágakövei közé tartozzék, a király kivet bennünket koronájából. Nyugodjunk meg, polgárok. Rosszabb dolgunk ezután sem lesz, mint eddig volt. Adót kell fizetni, katonát kell tartani. Ha nem kellünk Zsigmondnak, a magyar királynak, szívesen vesz bennünket a lengyel király. Hűséges szolgálói leszünk, hogy jó királyunk legyen ő.
- ▶ Fabricius szavainak azonban nem volt meg a kívánt hatása. A szenátorok csüggedten hajtották le fejüket. Az öregebbek elborulva mondogatták:
- ▶ Mégse vártuk a hazától, hogy a haza elhagyjon minket! Ilyen csúfosan, megalázóan, zálogba téve!
- ▶ Nemcsak Kézsmárkot éri ez a sors – mondta Kornidesz György. – A király közölte velem, hogy még tizenöt más szepesi város van kiszemelve erre a célra. Köztük Podolin, gazdag kolostorával, Lubló, vagyonos fuvarosaival és Igló, ötvösművészeivel... Maholnap itt lesznek a lengyel és a magyar király követei, hogy átadjanak bennünket. Krikavay magyar kapitánynak fennadják a hivatalát, lengyel kormányzót kapnak a szepesi városok.

A Szepesség változásai

Evangélikusok és tótok

Selmecbánya

Itt működött a világ első bányászati akadémiaja

Besztercebánya

- ▶ 1620-ban Bethlen Gábor országgyűlése

Poprád

- ▶ A Magas-Tátra kapuja

Késmárk

- ▶ Tkököly Imre nyughelye

Lőcse

A főtéren még ma is áll a szégyenketrec

Ólubló

A sztaroszta székhelye

Szepesvár

- ▶ A történelmi Magyarország legnagyobb vára

Kassa

Itt nyugszik a Nagyságos Fejedelem

Jó utat!

